

MONSEIGNEUR WILLEM BOUTER.

WE hebben het al in de kranten gelezen, dat in den zomer van dit jaar Holland bezocht zal worden door eenigen van zijn Doorluchtige Zonen, Bisschoppen in de Missie. Een van die opvolgers der Apostelen, de trots van de Katholieke Kerk in ons vaderland, is Mgr. Willem Bouter, van onze Congregatie. Amsterdammer van geboorte, Nederlander van nationaliteit, is hij gegaan naar het verre Engelsch Indië, om daar, onder een vreemd volk, en onder vijandige houding van de eigenlijke bewoners van het land, het Evangelie te prediken. En nog geen tien jaren had hij gewerkt, als Kapelaan, als Professor, als Pastoor eindelijk, toen op 's Pausen bevel, de gezalfde hand van den Apostolischen legaat hem wijdde tot Herder van een grootere kudde, tot Herder van lammeren en schaapjes. Bouwend op de liefde van zijn aangenomen volk, steunend op den trouw zijner priesters, vertrouwend bovenal op de voorbede van Maria en den zegen van den Herder van ons aller zielen, heeft hij den staf opgenomen, aan zijn vinger dragend den ring der Kerk van Nellore, om in de liefde zijns harten het licht van het ware geloof te doen schitteren over de menigte, die daar nog zit in bijgeloof en zwart heidendom. Amare et servire: beminnen en dienen; liefde dwingt tot zelf-opoffering; dienst steunt slechts op liefde.

Wij allen weten nog, hoe we tegen elkander

zeiden bij het zien van zijn portret in courant of Annalen: wat een jonge Bisschop! En dan keken we, hoe oud hij was. En of hij niet de jongste Bisschop in de wereld zou zijn? Maar heeft dat ons tot een speciaal gebed genoopt? Heeft dat ons doen besluiten, door *ons* gebed, door *onzen* steun, dezen priester, dezen Bisschop te helpen bij zijn moeilijk werk?

In zijn brieven voor en na zijn Consecratie geschreven voor deze Annalen, hebben we zijn van enthousiasme brandend hart voelen kloppen.

In zijn brief aan Onze Lezers, zijn eersten als Bisschop, hebben we gelezen hoe zijn reis door het onmetelijk Bisdome hem de nooden leerde kennen van dat volk daar; hebben we meegevoeld, toen zijn hart schreide en bloedde bij het gebrek aan priesters en catechisten.

En toen we hoorden en lazen van onlusten in Indië, toen we merkten dat alles daar toch niet zoo veilig is, en dat 'n menschenleven, en vooral het leven van een Christen, nog niet veilig is

overal ter wereld, hebben we misschien wel een oogenblik gedacht: wat moet er komen van de Missie, van de Missionarissen, als de beschermende Engelsche vlag eens niet meer waait over dat machtige rijk, waarvan de koning van Engeland keizer is. Als onlusten en oproeren, troebelen en burgerkrijg het land verdeelen en in beroering brengen. God geve vrede aan Zijn Kerk in Engelsch Indië.

In den loop van deze maand zullen we Monseigneur Bouter mogen verwelkomen in Holland. Op den 18den Mei is Z. D. H. te Bombay scheep gegaan op het s.s. Cracovia van de Lloyd Triestino, om ongeveer half Juni in Venetië te landen. Vandaar gaat de reis eerst naar de Eeuwige Stad, voor een bezoek aan de graven van de beide Pilaren der Roomsche Kerk, Petrus en Paulus, en aan den levenden opvolger van Petrus, Pius XI. Daarna komt Nederland aan de beurt; met een kort oponthoud te Roosendaal zal Mgr. recht door reizen naar Amsterdam, waar een feestcomité reeds bezig is hem een waardige ontvangst te bereiden.

Wij allen kunnen helpen deze ontvangst te

doen slagen; wij allen kunnen er voor zorgen, dat Mgr. Bouter aan dit zijn eerste bezoek aan Holland na zijn Bisschopswijding, vreugdevolle en rijke herinneringen mee zal dragen. Door te bidden voor hem en zijn Bisdom; te bidden vooral voor de twee dingen die hem het meest aan het hart liggen: een grootere toevloed van inlandsche priesters en catechisten. Door ook financieel te steunen, als we kunnen.

Hij is een der onzen; weliswaar door het bisschoppelijk purper boven ons verheven, maar toch niet gescheiden. De band, die ons verbindt aan hem, is daardoor nog nauwer aangehaald.

Dat zullen we toonen door onzen steun, door ons gebed.

OP BEZOEK BIJ PATERS CAPUCIJNEN

Door Father Joh. Staal.

De volle maan lachte nog flink hoog aan den Westerhemel, toen ik op een goeden morgen voor dag en dauw op weg ging om mijn tegenbezoek te brengen bij Pater Cassianus. Twee Dayakkers met m'n waterdichte draagmanden en 'n paar jongens om te roeien, gingen mee. Tegen stroom op, anderhalf uur! In dat bootje bad ik m'n brevier voor dien dag af, want het werd een wandeling van acht uur naar het laatste dorp vlak bij de grens. Den volgenden morgen heel vroeg op, en voor zessen was ik weer op stap. Steeds naar het Zuiden. Binnen het uur passeerden we de grens. Een wit bord is daar geplaatst, met blauwe en groene letters: Sanggau—Sarawak. En daar werd het pad veel beter; dat moet gezegd. De paden zijn daar veel beter om te loopen dan in Sarawak. Spoedig kwamen we aan het eerste Hollandsche Dayakdorp. Die dorpen zijn ook veel schooner; Hollandsche zindelijkheid is overgevlogen naar Hollandsch Borneo!! Wat 'n verschil, de vuile, vieze, stinkende huizen hier, en de propere, nette huizen daar! Daar een groote schutting om het dorp om de varkens buiten te houden; hier zijn die beesten de gemeentereinigers en ze vreten en vechten en maken den grond onder de huizen tot 'n groote modderige mestvaalt!! Niet zoo over de grens. Het menschentype verschilt ook. Hier zijn ze ruwer van tronie, donkerder, meer boschmensch; daar veel fijner besneden, lichter, en hebben ze het innemende Maleische type. Beken, kleine riviertjes, bosch, doornen, heel veel groen, en gloeiende zonneschijn, dat is natuurlijk net eender als in Sarawak.

In den namiddag kwamen wij te Balai, waar 'n gouvernementspost is. Een broer van den Sultan van Sanggau is hier Holland's vertegenwoordiger.

Een klein manneke, Maleier, met vriendelijk ge-laat en gouden bril, die zijn oogen niet al te duidelijk maken, zoodat je moeilijk kunt zien, of hij meent wat hij zegt, of niet. Hij spreekt geen Hollandsch en kan lezen noch schrijven. Zijn zoon is nu z'n rechterhand, die jongen spreekt Hollandsch, maar is erg verlegen! De oude heer is 'n vijftiger, maar ziet er ouder uit. Hij is Mahomedaan, maar geen goede. Hij heeft meer vrouwen dan de Koran hem toestaat. Ik had hem al 'ns ontmoet, en had 'savonds een interessante „praat“ met hem onder 'n glaasje — waar hij ook, tegen de wet in, erg van houdt —. Hij beweerde, dat na een of twee geslachten alle Dayaks in Sanggau — een provincie zoo groot als Nederland — Christenen zouden zijn, en vele Mahomedanen zouden ook Christus' leer volgen!

Hij hielp me aan twee Maleische jongens — m'n eigen jongens waren teruggedaan — en 'n klein bootje, en 's morgens heel vroeg — de katten waren nog grauw — verliet ik Balai om de rivier af te varen. Het was een reis van drie dagen naar de plaats Sanggau, drie dagen in een kleine boot stilgezeten, en dikwijls pijlsnel naar beneden! Men gaat door een vijftig versnellingen, waar het water schuimt en sneeuwt en buldert, maar de roeiers zijn bekwaam, en rond en langs de rotsen schiet het bootje. Ik was geheel gerust, had het al meer gedaan.

In Sanggau was alleen Broeder Ivo thuis. De Pastoor met andere Paters, die verderop wonen, zouden den volgenden dag komen, want zij waren naar Pontianak, om het 25-jarig bestaan van de Capucijnen-Missie te vieren. Zij kwamen: Pater Cassianus en de anderen: Ignatius, Justinianus, Flavianus, en nog eenige Broeders. We hadden een goeden middag en avond in gezelligen kout.

Bijgaande foto werd genomen. De pastorie in Sanggau is een aardig huis, flink, ruim en gezellig, zonder verdieping, frischgeverfd; opgetrokken van cementsteen en het jaren mee. De bouwstijl is daar heel anders dan bij ons.

Twee dagen later ging ik op een Chineesch stoombootje de Kapoeas af naar Pontianak. Anderhalven dag en één nacht varen. Alle rivieren zijn ééntonig: de Kapoeas ook! Alleen het laatste stuk is tamelijk bevolkt en de bewoners waren allen bezig sago te maken. Terwijl hier in Sarawak de vrouwen dat doen, deden daar de mannen dat vieze, natte werk. In den vooravond kwam ik te Pontianak. Mgr. Bos ontving me allerharte-

naar het Noorden, een dikke 140 K.M. ver. Auto's zijn er bij de vleet, en de Chineesche chauffeurs rijden verbazend goed en vlug! Gemiddeld een 60—80 K.M. De weg is goed, doch als je de speedometer zoo ziet schommelen rondom de 80 en wel eens op 90 K.M., dan gaat veel van het genot verloren. Ze willen het zoo gauw mogelijk doen, des te eerder hebben ze hun geld, en kunnen een nieuw „vrachtje" nemen.

Pater Marius is klein van stuk, en zijn kerk is bij verre de grootste op Borneo, op geheel het eiland. Een pracht-kerk! De afmetingen weet ik niet meer, doch het gebouw is een echte kerk met hoogen toren, en 'n groot H. Hartbeeld voor de

FATHER STAAL
(in witten toog)

op bezoek bij de
Paters Capucijnen

lijkst, en maakte me thuis, de Paters en Broeders waren allervriendelijkst, en wedijverden om me het zoo behagelijk mogelijk te maken. Ik dronk een glas karnemelk, het eerste in mijn achttienjaar-Borneo! Een mooie pastorie, groote, devote kerk, vlak langs de straat. Ik nam overal het groote nut van Broeders waar — die Broeders zijn goud waard, en als ambachtslui onbetaalbaar. Zij verzetten heel wat werk. In Pontianak is er een Broeder-architect. En de frissche schilderijen in kerk en huis zijn het werk van een Broeder.

Pontianak is door Hollanders aangelegd, dat springt in 't oog. Vele uitzichten, vele tooneeltjes, zooals men die op plaatjes ziet in Hollandsche tijdschriften of boeken over Indië. De bouwtrant, de vele kali's (grachten), de ontelbare bruggen, het is zoo oud-Holland in het klein. In een auto heb ik rondgereden, en de Hollandsche sigaar en pijp tabak smaakten, om van Hollandsche worst, rookvleesch en kaas maar te zwijgen; want ik watertand nog!! De twee dagen vlogen om, en toen ging het op Singhawang aan, de eerste statie

kerk op het plein langs den weg. De pastorie is reusachtig, ik geloof met 16 kamers, gebouwd voor de toekomst! Ook hier waren Paters en Boeders allerhartelijkst, en het deed me goed de gemoedelijke Brabantsche taal weer te heure, wår. Er is een Zustershuis met goed ingerichte boerderij, voorzien van allerlei moderne instrumenten. Die goede Zusters vertrouwden me niet erg, zoo'n heel andere man in witte toog, dan een bruine Capucijner Pater!! — De terugreis van Pontianak naar Sanggau met 'n regeeringsboot duurde 3 dagen. Toen nog 2 dagen te gast bij den goeden Pastoor, en een motorboot bracht me 2 dagen ver de rivier weer op. Er was niet genoeg water in de rivier om hooger op te gaan. Vier dagen marcheeren, en ik kwam weer thuis, in mijn negerij. Ik had dat reisje juist binnen een maand gedaan. Mijn onderdanen zijn nog stijf, en nu staan er al weer heel wat tochten op mijn programma. Zoo staat het hier niet stil. Het is een trekken en nog eens trekken in dit nieuwe stuk. Maar zoo'n uitstapje doet 'n mensch goed. Grattias, Paters; maar toch: Oost West, thuis best.

Kijk eens, daarginds! Brand!
De anderen glimlachen om de onnoozelheid van den nieuwgekome. Zal straks, als het donker wordt, de heele hemel niet in vlam staan? Zal het vuur niet als een draak langs de hellingen der heuvels kronkelen, alles verslindend? Zal het gesis niet hoorbaar zijn tot in het dal? Zullen niet vaal-grijze rookkolommen allerwege opkronkelen en de kruinen der heuvelen overkoepelen? Zullen niet zwarte mannen met brandende fakkels langs de prairie rennen en de vlakke in vuur en vlam striemen? Interessant, de jaarlijksche grasbranden in Oeganda!

Oeganda is een grasland. Nemen we als voorbeeld het Lango-district. Slechts een kwart miljoen menschen bewonen daar een zeer vruchtbare streek van 11000 vierkante K.M., d.w.z. een beetje kleiner dan Nederland. Begrijpelijkerwijze zijn er dus duizenden vierkante K.M. onbebouwd; dat beteekent, in zoo'n tropisch land, uitgestrekte terreinen bedekt met weelderig gras en kreupelhout, een lusttuin voor wilde dieren. Dat gras groeit meters hoog, en wacht in het droge jaargetijde (tusschen Januari en Maart) slechts op een vonk om in een vlammenzee te veranderen.

Om twee redenen steken dan de inboorlingen den brand in het gras. Eerstens voor de „vuur-jacht”. Op een vastgestelden dag in Januari of Februari komen de jagers, misschien wel een 200, bijeen. Na een pot bier worden eerst de voortekenen nagegaan. Zijn ze slecht, dan gaat de jacht toch door, in de hoop dat het voorspelde ongeluk een vijand zal treffen. Uit klei maken ze dan een mannetje, een vrouwtje en een luipaardje. Het geboetseerde luipaardje valt het mannetje aan en doodt het; het vrouwtje beweent den dood van haar man. Het mannetje wordt genoemd naar een vijand; en dan wordt, denken ze, die vijand wel door een luipaard aangevallen tijdens de komende jacht. Als de vuurjacht begint, posteerden de meeste

jagers, met werpspietsen en messen gewapend, zich langs een weg of afgemaaide strook, die als vuurbreker dienst doet. Aan den windkant wordt dan het gras in brand gestoken, om het wild met den wind mee naar den vuurbreker te drijven. Die wordt ook aangestoken, om de dieren te misleiden en te verblinden bij het doorbreken van het trage tegenvuur. De jagers speren hun prooi bij den vuurbreker. Niet-tegenstaande dat allerlei soort wild, zelfs olifanten, buffels, leeuwen en luipaarden uit den rook te voorschijn springen, doet alleman mee, en zelfs vrouwen en kinderen zijn er bij.

Ook voor den landbouw en veeteelt geschiedt deze jaarlijksche massale brandstichting. Voordat de neger-boer een stuk grond gaat bewerken, steekt hij eerst het hoge gras in brand: dat levert hem asch voor bemesting, en verlicht zijn werk. Ook heeft hij voor zijn vee gras noodig in het droge seizoen: een reden te meer om het hoge gras af te branden, dat geen waarde heeft; dan krijgt hij bij de laatste regens in een paar weken tijd nog een mooi tapijtje malsch jong gras.

Moet men na zoo'n brand het terrein over, dan doet men het beste, geen schoon wit pak aan te trekken. Het kaalgebrande struikgewas zal roetstrepen trekken op uw jas. De aschlaag op den grond zal u omstuiven. Op een morgen, in het droge seizoen, zag ik twee vaal-grijze koeien — meende ik eerst — een dertig meter voor me den weg oversteken. Toen ik dichterbij kwam, zag ik dat het leeuwen waren. Ze hadden waarschijnlijk den heelen nacht loopen zoeken om een ontbijt te bemachtigen. Dat zij daarin geslaagd waren, leidde ik af uit het feit, dat ze mij geen blik gewaardigden, hoewel ik een rammelende motorfiets bereed. — In een ander artikel in deze aflevering vindt u beschreven, hoe zulk een grasbrand onlangs de Missie te Lwala (in den Boven-Nijl) geteisterd heeft.

Sint Joseph.

In de afgelopen maand hebben we met groote vreugde het Beschermfeest van den H. Joseph gevierd. Dat tweede feest van den Voedstervader van Jezus biedt ons altijd een welkome gelegenheid hem dank te bieden voor al de gaven en gunsten, die hij gedurende de maand Maart, en vooral bij de Groote Novene, aan ons Missiehuis en onze talloze vrienden bewezen heeft. We zijn maar al te dikwijls geneigd alléén maar te vragen, en niet te bedanken. Daarom is het zoo treffend, dat de H. Kerk ons herinnert aan dezen onzen plicht, door in den Paaschtijd nogmaals het feest van den Beschermder der H. Kerk te vieren. Sint Joseph is altijd de Algemeene Procurator van onze Congregatie en van ons Missiehuis in het bijzonder geweest. Sinds den tijd, dat hij voor ons het plekje grond verworf, waar ons eerste College in Engeland stond, heeft hij de Congregatie van Kardinaal Vaughan nooit vergeten. Ook dit jaar kwamen vele gunsten tot ons door zijne vaderlijke handen. Wij zijn er trotsch op, dat wij onder zijn naam mogen werken voor de Missies van zijn Kind; maar laten we er dan ook aan denken, hem te eeren als onzen Patroon en ons te doen leiden door zijn voorbeeld.

Heil'ge Joseph, trouwe hoeder
Van Uw Godd'lijk Voedsterkind,
Die Uw Jezus heel Uw leven
Onuitsprekelijk hebt bemind:
Heil'ge Joseph, maak dat wij
Jezus minnen zooals Gij.

KINDERZORG IN BORNEO

Door de Zusters van Sibû. Uit de brieven aan een Zuster in Holland.

HET is wel wat lang geleden, dat ik U een brief geschreven heb, maar nu de drukke tijd van het Kerstfeest weer voorbij is, hoop ik U met enkele regeltjes een plezier te doen. Het Kerstfeest is overal een heerlijk feest, en ook wij hebben het met alle mogelijke plechtigheid gevierd. Het was goed weer, en de dijken waren droog, zoodat er een massa volk was. De kerk moest geschoord worden, uit vrees, dat er anders ongelukken

Ze zijn gemakkelijk te bekeeren, en wennen zich spoedig aan een Christelijk leven. We hebben natuurlijk ook voor een groot deel dezen milden zegen Gods te danken aan uwe gebeden.

Nu moet ik nogmaals uwe gebeden vragen, en wel voor onze babies, de kleintjes van Sibû. Zoo velen worden aan Maleische vrouwen gegeven, en zijn voor de Missie verloren. O, hadden we maar een kleine som geld om een kindertehuis te bouwen,

Eenige Kleintjes in Sibû.

zouden gebeuren. Verleden jaar was de brug immers ook gebroken, en waren een heele boel meisjes en vrouwen in den modder gezakt. Gelukkig waren er geen dooden, maar U kunt U de ontsteltenis wel voorstellen. Ons kerkje is veel te klein, en kon wel eens niet sterk genoeg zijn, om het duwen en dringen te verdragen van de velen, die er in wilden.

De Chineezers zijn flinke bidders. Om elf uur was het al stampvol. Eerst werd de groote Chineesche rozenkrans gezongen, toen het Magnificat en Alleluja's naar hartelust. Daarna kwam het oorverdoovend vuurwerk, dat mijn hart bijna deed stilstaan.

Precies om twaalf uur, middernacht, begon de plechtige Hoogmis, waaronder onze meisjes heel mooi zongen. Het communiceeren duurde bijna tot het einde van de tweede Mis. Het was twee uur voordat ik de kerkdeur weer kon sluiten. Wat een geluk, zooveel vroomheid! Voorzeker, een zee van genaden heeft de harten van ons volkje overstroomd.

hoeveel zieltjes zouden we dan voor den hemel kunnen winnen! O. L. Heer wil zeker onze ootmoedigheid op de proef stellen, door ons om middelen te laten vragen; en goede, edelmoedige zielen een gelegenheid verschaffen om deel te nemen aan ons Missiewerk. Bid voor ons, bid voor de babies van Sibû. Is er dan niemand, die ons helpen kan?

Op last van het Ministerie van Onderwijs moeten we een school bouwen. Dus uitstel is nu onmogelijk. Het moet gebeuren. Dat kost ontzettend veel geld. Zou de Redacteur van de Annalen een oproep willen plaatsen? De liefde voor Jezus, en de liefde voor kinderzieltjes leeft toch nog in de harten der menschen. In Gods Naam helpt ons ons geweten te stillen, dat ons beschuldigt kinderzieltjes te weigeren, die zonder ons niet zalig zullen worden. We zijn toch hier gekomen om ze te redden. Maar we kunnen niet; we hebben geen ruimte, en geen geld.

IETS OVER KAVIRONDO

Door Father Nic. Stam.

KAVIRONDO heeft wel dikwijls in de Annalen gestaan, maar ik ben er zeker van, dat de meeste menschen eigenlijk niet weten, waar dat land ligt; en ik neem het hen ook niet kwalijk; want de meeste negers zijn ook onlangs pas te weten gekomen, dat hun land zoo genoemd wordt. De eerste karavanen, die heel vroeger door dat land trokken op slavenjacht en voor ivoor-handel, noemden het zoo; en die naam is blijven hangen. Wat wij in dat land heel vroeger noemen, is zoowat een kwart eeuw geleden; maar alles is zoo snel veranderd, dat 25 jaren geleden daar al oude geschiedenis is.

Father N. Stam

Kavirondo ligt ten Oosten van het Victoria-Meer. Vroeger noemden de negers dat groote meer Nyanza; en Speke en Grant, die het eerste van alle Europeanen dat enorme meer zagen, noemden het naar de koningin van Engeland: Victoria-Nyanza-Meer. Toen men later te weten kwam, dat Nyanza in de negertaal „meer” beteekent, drukte men op de landkaarten gewoonweg: Victoria-Meer.

Kavirondo neemt op de kaart een meer bescheiden plaats in dan de Prefectuur van Kavirondo, want dit kerkelijk gebied, aan de zorgen van onze Missionarissen toevertrouwd, gaat wel een beetje verder de hooglanden in. Zelfs tot dicht bij Nairobi (waar kortgeleden de Engelsche kroonprins nog geweest is), waar men in het gebied der Paters van den H. Geest komt. Van Kijabi, vlak bij Nairobi, loopt de grens in een rechte lijn naar het Noorden, tot ze Abessinië raakt. Aan den westkant sluit Kavirondo aan Oeganda. Tot Oeganda behoorden wij tot kort geleden. Pas een jaar of vier terug zijn wij in Kavirondo meerderjarig geworden, toen dat gebied een aparte Prefectuur werd, met Mgr. Brandsma aan het hoofd. De hoofdstad is gevestigd te Kisumu, waar de groote spoorlijn van Mombasa het Victoria-Meer bereikt. Nu staat er Kisumu op de kaart, maar vroeger werd het „Port Florence” genoemd. De eigenlijke be-

woners van het land denken er weer anders over en noemen het „Winam” of: Kop van het Meer. Mumias, hoop ik, is ook een plaats, die niet geheel onbekend is, want ook daar is dikwijls genoeg over in de Annalen geschreven. En wie heeft niet gehoord van Kakamega, waar Father Witlox (Lokesi) zoo lang gewerkt heeft? Aluor is ook bekend, want daar liggen Father Bouma en Father van Buuren begraven. Ik zal hiermee maar niet verder gaan; want dan wordt het een aardrijkskundige les; en dat is m'n plan niet.

Nu beginnen wij met zaken. De Prefectuur van Kavirondo zit op zwart zaad. Ik zeg het zoo maar rechtuit. Ik ben naar Holland gekomen, om een beetje verlichting te brengen. Wij verkeerden in zulke benarde omstandigheden, dat we verplicht waren alle in aanbouw zijnde gebouwen stil te zetten, de twee catechistenscholen te sluiten; en het aantal werkzame catechisten te verminderen. Dit beteekent, dat het eigenlijke Missiewerk stil ligt, en stil zal blijven liggen, tot de financieele moeilijkheden zijn opgelost. U begrijpt, hoe wij allen hieronder lijden; want Kavirondo is een land van beloften. De laatste vier jaar zijn er niet minder dan een en twintig duizend gedoopt; en in de laatste 12 maanden werden er ruim 280000 biechten gehoord. Dat mag niet minder worden. Maar die getallen zullen afnemen, als er niet spoedig hulp komt. Zonder catechisten kunnen we niets; zonder school heeft ook een kerkgebouw geen beteekenis. Daarom ben ik naar Holland gekomen om te bedelen. 't Is een leelijk woord; maar niet als het bedelen is voor Christus, en voor het heil van de zielen door Hem verlost. Zendt uw gave naar onderstaand adres; of als U niet financieel kunt helpen, bidt dan dat mijn bedelen door God gezegend moge worden; want hulp moet er komen.

Father N. Stam,

Paul Krugerstraat 19, Haarlem, N.

Op den eersten Pinksterdag, 8 Juni, zal in het St. Joseph's Missiehuis te Roosendaal eene gezongen H. Mis worden opgedragen voor onze levende Weldoeners. — Verder zal in de maand Juni door al onze Missionarissen een H. Mis worden gelezen voor al onze levende Leden en Weldoeners, terwijl de Theologanten en Broeders een H. Communie en een Rozenhoedje voor die intentie zullen opdragen. Mogen we ook van onze lezers een klein gebedje vragen voor allen, die ons bijstaan in ons Missiewerk?

GEMENGDO NIEUWS

R.P.M.

HET Katholiek Indisch Bureau (De Carpentierstraat 153, den Haag) verzoekt ons te melden, dat gratis verkrijgbaar wordt gesteld op dat bureau de brochure: „Het oordeel der Pers over het Werk van het K.I.B. Bezitters van den „Wegwijzer“ en anderen, die belangstellen in het werk zullen goed doen deze brochure aan te vragen.

Ons Zelatricen-boekje is gereed. Het heeft wel lang geduurd. Reeds vorig jaar, op den Roosendaalschen Zelatricendag onder Paaschvacantie gehouden, was aan het plan ruchtbaarheid gegeven. Omstandigheden, onafhankelijk van menschelijken wil, dwongen de uitvoering tot op heden te verdagen. Maar nu is het er. En 't mag gezien worden! 't Bevat het reglement van de Zelateurs en Zelatricen; de voorwaarden van abonnement; de regeling der busjes; de Kalenderverkoop-kwestie. Al onze Lezers, en natuurlijk al onze IJveraars, zijn echt leden van onze Congregatie; zij allen zijn missionarissen van St. Joseph, en deelen in al de gunsten der leden. De Annalen zijn geen tijdschrift, waarop men zich abonneert zonder meer; ze zijn het bewijs van lidmaatschap voor degenen, die ons Missiewerk steunen.

Foto Nr. 1 stelt voor Father Hendriksen in het Vicariaat van den Boven Nijl, die op 6 Juli a.s. zijn 12½-jarig Priesterfeest viert. Ad multos annos.

De tweede foto laat ons Father Jan Koning zien op zijn piki-piki (motorfiets), bij onze lezers welbekend om zijn aardige brieven. Ook in deze aflevering komt er weer een voor, vol tragisch nieuws.

Het derde kiekje komt heelemaal bij onze tegenvoeters vandaan: uit Nieuw-Zeeland. 't Is de pastorie van Father Langerwerf, die er zelf op te zien is, benevens eenige gasten, onder wie Father Hazelzet, die verleden maand ons zoo'n interessante beschrijving gaf van zijn reis door het Noorder Eiland.

Father A. v. d. Burg is op 18 April l.l. uit Madras in Mill Hill aangekomen.

In de Boven Nijl is men druk bezig een Groot-Seminarie te bouwen. Tot dat klaar is, vertoeven professoren en studenten in Iganga, waar Father Spierings kamers te huur had in zijn groot steenen huis. Twee kamers worden gebruikt voor de professoren, Fathers Mulder en Fink; twee andere als klaslokalen. De studenten hebben een aparte slaapzaal en eetzaal in de bijgebouwen. Er zijn 11 studenten: 6 theologanten en 5 filosofen.

Father Schut heeft een begin gemaakt met het bouwen van een klooster voor de zusters van Bergen in Ngara, de vroegere statie van Father Kiggen. De Zusters, die op 2 April van Marseille vertrokken, zijn reeds behouden aangekomen. Op 22 April bereikten ze Mombasa, de havenplaats van Oost-Afrika. Ze reisden in gezelschap van Mother Kevin, die reeds lange jaren dienst gedaan heeft in Oeganda, en nu weer teruggekeerd is, na in Engeland een apart Noviciaat voor Missiezusters gesticht te hebben.

**AL ONZE LEZERS
KOOPEN TOCH ZEKER
EEN MISSIE-SCHEUR-
KALENDER 1931 VAN
ONZE ZELATRICEN?**

HET GROOT-SEMINARIE TE NELLORE

Door Mgr. J. Kreyelmans, President.

DIT seminarie is u wel niet onbekend, geachte lezer. Het werd in 1926 gesticht door den grooten Tilburger, Mgr. J. Aelen. Op 10 Juli van dat jaar namen de eerste 10 studenten er hun intrek, onder leiding van Father W. Bouter (nu Bisschop van Nellore) uit Amsterdam. Zij hadden hun voorbereidende studiën reeds te Bellary gemaakt, terwijl in Holland de fondsen vergaard werden voor den bouw van het Groot-Seminarie. En toen het gebouw klaar was en bewoonbaar, waren ook de studenten gereed om er in te trekken. De opening geschiedde zonder pracht of feestviering; maar op 8 September van hetzelfde jaar, toen de groote hitte geweken was en Mgr. Aelen de 150 K.M. lange reis van Madras naar Nellore kon ondernemen, werd het Seminarie plechtig door den Aartsbisschop geopend. En zoo begon het zijn luistervolle taak, de opleiding van inlandsche priesters, om het land der Telegoe's met meer spoed te bekeeren.

Father Bouter had zijn handen vol. Moest toezicht houden op de studenten, alle geestelijke oefeningen leiden, alle klassen geven, en zorgen dat de tafel in orde was. Hulp was dringend noodig, en mocht niet lang meer uitblijven. Geen wonder dan, dat er feest gevierd werd, toen op 30 November 1926 een nieuw-benoemde professor, Father B. Vlasveld (uit Leiden) arriveerde.

In dien tijd was het nog zaak zich te behelpen. Voor het seminarie lag een breede sloot zonder brug, en in den regentijd beteekende dit een voetbad voor ieder die naar buiten wilde. Het was heelemaal geen opzet, om b.v. de studenten te beletten naar huis te gaan; het was eenvoudig geldgebrek. Om dezelfde reden leek de tuin meer op een stukje van het Fransche front, vol gaten en kuilen, die nog moesten worden opgevuld. Ook stond er nog een klein heidensch afgodentempeltje, dat uit vrees voor de Hindoes niet kon worden neergehaald.

Op 12 Januari 1927 werd de eerste klas in de Philosophie gegeven. Bij mijn terugkeer uit Holland werd ik in Februari 1927 benoemd tot Rector van het Seminarie. Toen waren er dus al drie priesters werkzaam. Gebrek aan ruimte deed zich intusschen al gevoelen, en plannen voor uitbreiding begonnen vaster vorm aan te nemen. Maar plotseling kwam de hemel tusschenbeide: op 1 Nov. 1927 woedde er een vreeselijke cycloon. Terwijl de stormwind waaide en alles wat in den weg stond meesleepte, zaten we allen, priesters en studenten, weggedoken in een keldertje, onder de trap, elk oogenblik vrezend, dat ons laatste uur had geslagen. En toen de storm was geweken en de zon in het Oosten rees, stonden we vol smart verbaasd over de aangerichte verwoesting; pannen waren van het dak naar beneden gewaaid, misgewaden waren bedorven, enz. Maar Holland hielp. De studenten gingen op onbepaald verlof, en ten spoedigste werd er begonnen met de reparatie. Omdat de werkzaamheden toch eenmaal aan den gang waren, werd er meteen een aanvang gemaakt met leggen der fundeering voor een nieuwen vleugel, studiezaal, klaslokaal en slaapzaal. Geleidelijk kwam alles klaar, en nog in

November 1928 kon het nieuwe gedeelte in gebruik genomen worden.

Op 15 Augustus 1928 had te Nellore de eerste priesterwijding plaats, van een student, die zijn vroeger Seminarie om gezondheidsredenen had moeten verlaten, en voor zijn laatste studiejaar zijn toevlucht gezocht had te Nellore. Het schooljaar 1928 opende met 13 studenten. Father Bouter werd in hetzelfde jaar verplaatst naar de Missie van Guntur, en een inlandsch priester nam zijn plaats in aan het Seminarie. Geruimen tijd gebeurde er niets vermeldenswaard, toen plotseling op 4 Juni 1929 het bericht kwam van Rome, dat Father Bouter benoemd was tot Bisschop van Nellore, en dus de opvolger werd van Mgr. Aelen in deze gewesten. Men kan zich voorstellen, hoe de studenten zich verheugden in het vooruitzicht, hun voormaligen en zoo beminden leidsman, nu als hun toekomstigen Bisschop te mogen begroeten. En toen op 8 September de verkoren Bisschop zijn kathedraal betrad, zongen ze uit volle borst hun: *Ecce Sacerdos Magnus*.

Het aantal studenten was intusschen aangegroeid tot 21, en op 8 December 1929 werd aan negen hunner de H. Kruinscheren en de eerste twee Lagere Wijdingen toegediend.

In Juli a.s. zullen er nog een tiental studenten bijkomen. Doch waar ze te huisvesten? Er was slechts één oplossing: een blijvende kapel te bouwen, en de zaal die tot heden als zoodanig dienst doet, te gebruiken als klas- of studiezaal, waar ze ook voor bestemd was. Maar hoe de middelen te vinden? Bouwen is hier al even duur als in Holland. Z. D. H. Mgr. Bouter tastte door, en gaf bevel terstond met het bouwen te beginnen. Steunend op de H. Voorzienigheid is er een aanvang gemaakt in Januari. Maar hoe hoger de muren rijzen, des te duidelijker blijkt het, dat de geraamde som lang niet voldoende zal zijn. Het spreekt vanzelf, dat de kapel van een Seminarie, waar de studenten vele malen daags hun harten zullen gaan uitstorten bij den Goddelijken Meester, om met Hem te spreken over hun toekomstig priester-werk, aantrekkelijk moet gemaakt worden. Holland, dat zoo veel belang stelde in den bouw en herbouw van het Seminarie, zal ook nu, zoo durven we hopen, ons niet in den steek laten.

Geachte Lezer, denk er eens over na, wat een schoon liefdewerk het is, mee te helpen aan de opleiding van inlandsche priesters, en aldus mee te werken in de bekeering van de Telegoes. Aldus zult gij ook de lasten verlichten, door den H. Vader gelegd op de schouders van onzen jeugdigen Bisschop. Als gij dit leest, is Z. D. H. op weg naar Europa, waar hij eerst den Paus zal bezoeken, en dan zijn vaderland, Holland. Vergeet hem niet, als hij in uw land komt; want zijn bisschopshart weent en schreit bij het zien van het groote gebrek aan priesters in zijn wijngaard.

We sturen gratis een mooi Missiebusje aan allen, die er om vragen. 't Is zoo'n makkelijk manier om giften te verzamelen voor het Missiehuis!

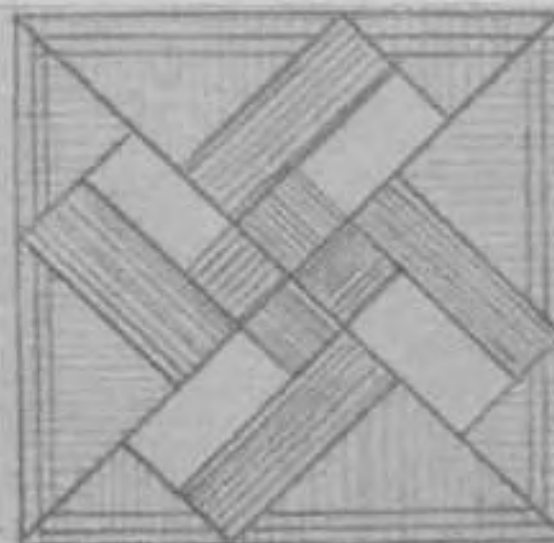
ACHTER
GEVEL

SEMINARIE TE NELLORE

VOOR-
GE-
VEL

HOOFD-
GE-
BOUW.

BRAND IN DE MISSIE VAN LWALA

Door Father J. Koning.

NOG pas geleden schreef ik U over de blijde gebeurtenis van de inwijding onzer kerk, thans vervul ik de taak van den ongeluksbode, want een enorme ramp heeft de helft van onze Missie vernield.

Het had plaats op Donderdag 20 Februari, dag van onvergetelijken schrik en diepe verslagenheid. Father Renckens, de bouwer van deze Missie, was uit op een missiereis; ik was alleen op de Missie, en was op school aan 't les geven. Er woei een warme, benauwende bries door de school, en de rook van het grasvuur, dat ontstoken was, belemmerde ons bij ons werk. Het vuur vloog door het dorre gras, en bevreesd voor ons schoolgebouw ijld ik naar buiten, en bluschte het vuur met behulp van onze catechisten. Ik was blij, dat het gevaar bedwongen was, en keerde rustig terug naar school. Plots zie ik een vlam in het rieten dak ... de school in brand ... we ijlen toe om banken te redden en alles wat maar vlug te grijpen was. De groote trom klonk met doffen slag als teeken van nood, de jongens holden met banken, boeken en platen weg uit het brandende gebouw; wij holden naar ons woonhuis, voordat de vliegende vonken ook daar hun vernielingswerk zouden beginnen. Alles werd losgebroken, neergehaald en weggesleept, met man en macht werd gewerkt aan de veiligheid van onzen boedel, die voorzeker was verloren gegaan, waren we niet terstond met het bergingswerk begonnen.

Spoedig vatte ook ons huis vlam, het kurkdroke grasdak was in een oogenblik één groote vuurmassa, maar toch wisten we nog te redden, wat nog niet in veiligheid was.

De aanblik was vreeselijk, het tooneel was schrikwekkend. Drie groote gebouwen in een zee van vuur, vrouwen en meisjes huilen en gillen, de sterke wind jaagt rook en verbrand riet over de heele missie, en de doffe slag van de trom doet denken aan den dood. Het werk van jaren ligt tegen den grond, de anders zoo mooie gebouwen staan nu gehuld in een zwart doodskleed, als treurden ze met ons over dit ontzaglijke verlies. De zuinig gespaarde en moeizaam gebedelde duiten, ze zijn verspild door het meedoogenlooze vuur.

En nu wacht Father Renckens weer een moeilijke tijd, want aannemer en architect spelen is geen peuleschilletje. Maar de stoere Hoornaar is niet bang van een beetje, doch hij vreest voor ... schulden.

Geachte Missievrienden, ik heb Father Renckens verzekerd, dat ons missielievend vaderland ons niet in den steek zal laten; een paar duizend gulden voor zoo'n leger van grage helpers is maar een kleinigheid. Maar laat dezen noodzakelijken steun niet aan anderen over, laat het motto van ieder mijner lezers wezen: Doe het zelf.

Vele kleintjes maken een groote, vele steenen bouwen een huis, en vele pannen vormen een dak. Helpt ons bidden en helpt ons bouwen. We zullen U goed op de hoogte houden van de vorderingen van ons werk, maar helpt ons spoedig aan een dak voor ons woonhuis. Bezieet de foto's goed, en U zult overtuigd zijn van de waarheid van het Latijnsche spreekwoord: Wie vlug helpt, helpt dubbel.

Pastorie en Missieschool te Lwala na den ramp van 20 Februari.

EENIGE maanden geleden, toen ik nog in Afrika was, heb ik in de Hollandsche couranten een oproep geplaatst voor een kleine bijdrage voor den aankoop van een drukpers ten behoeve onzer Missie in den Boven Nijl (Oeganda).

Verschillenden Uwer hebben ge-

hoor gegeven aan mijn bede, maar toch mocht ik slechts fl. 466.— ontvangen, terwijl er wel fl. 10,000 noodig zijn om een goede drukkerij op te richten. Sindsdien heb ik in Oeganda een zware operatie moeten ondergaan, en ben ik ziek naar Europa teruggekeerd. De doktoren geven mij tot nu toe geen hoop nog ooit naar de Missie te mogen terugkeeren.

Als mijn laatste werk in Oeganda zou ik zoo gaarne die drukkerij oprichten in ons Vicariaat, waar het zoo noodig is, dat goede en goedkoope lectuur, en ook een goed tijdschrift onder de inlanders verspreid wordt.

Vol vertrouwen wend ik me daarom nogmaals tot U met de bede mij te steunen door een gelijke bijdrage. Dan zullen we gezamenlijk in staat zijn, die drukkerij op te richten, ten bate van de duizenden Katholieken aldaar.

U weet zelf, wat een invloed de pers heeft ten goede, en ten kwade. U zelf heeft de campagnes van de Nederlandsche Katholieke grootbladen gesteund. Gedenkt dan ook eens de arme zwarte Katholieken, die den steun van het gedrukte woord nog zoo grootendeels moeten missen.

Praat hierover met Uw vrienden en kennissen, beveelt dit liefdewerk aan, maar stuurt eerst Uw offertje.

Giftten kunnen worden gezonden aan Father Joseph Thijssen, Begijnenstraat 10, Oss (N.-Br.), Postrekening 158628, of aan het St. Joseph's Missiehuis te Roosendaal, Postrekening 14123, met de duidelijke vermelding: Voor de drukpers in Oeganda. — De goede God loone U. Ik zal U onder mijn H. Missen steeds indachtig zijn.

MGR. AELEN, z. g. en het LOYOLA COLLEGE te Madras

In het Jaarboek van het Loyola College te Madras, een Hooger Onderwijs Inrichting onder de leiding der Paters Jezuiten, lezen we het volgende, geschreven ter gelegenheid van den eersten verjaardag van het overlijden van Mgr. J. Aelen:

Het was Aartsbisschop Aelen, die ons (Jezuiten) in Februari 1912 vroeg om een College te openen in Madras. Hij liet zich niet afschrikken door moeilijkheden; de wereldkrijg, het graf van zoo vele plannen, deed hem niet afzien van zijn verzoek. Hij bleef aandringen, totdat in 1918 de opening van het Loyola College moge lijk werd. Hij hielp ons op alle mogelijke wijzen, door zijn grooten invloed, door zijn aanmoediging, en eindelijk door

een edelmoedige gift van 10.000 Roepies. Brandend van ijver, vol zelf-vergetende toewijding, besteedde hij zijn fortuin en zijn energie voor het welzijn van anderen. Toen hij Aartsbisschop van Madras werd, was zijn grootste verlangen, om vóór zijn dood, een College in Madras, een Seminarie voor Indische Priesters, een Katholieke Hoogeschool in het Teloegoe-land, en drie Ziekenhuizen te zien verrijzen in zijn uitgestrekt bisdom. Voor de vervulling van dit ideaal werkte hij ijverig en onophoudelijk gedurende de achttien jaren, dat hij Aartsbisschop was. Het was voor hem een grooten troost, om kort voor zijn afsterven te kunnen zeggen, dat hij de taak vervuld had, die hij zich had gesteld.

GEMENGD NIEUWS

Uit Nieuw Zeeland wordt ons bericht, dat Father J. Spierings — Pastoor te Rotorua — begin Juni te Amsterdam (Binnen Brouwerstraat 28) zal aankomen om daar zijn vacantie door te brengen. Father J. Spierings is in 1914 naar de Maori-Missie in Nieuw-Zeeland vertrokken, en heeft dus wel eenige rust verdiend.

Op 12 Mei werden we verrast door een bezoek van Father A. Verhoeven uit Britsch Noord Borneo. Father Verhoeven was den gden in Marseille aangekomen, en daar verwelkomd door zijn Heerbroer, Kapelaan Verhoeven uit Arnhem. In het gezelschap was ook nog een jongetje, Frans, die de reis van Borneo had meegemaakt, en nu reeds lang en breed bij zijn familie in Rotterdam is.

BRIEF VAN FATHER SCHOLTEN

VERSCHILLENDE lezers der Annalen zullen zich al wel afgevraagd hebben, hoe die lange Tukker het maakt in Midden Afrika. In leven en volle gezondheid, gelukkig! Mijn reis-ondervindingen zal ik U maar niet meer verhalen; wie er erg veel belang in stelt, kan ze vinden in de Twentsche Courant. Ik ben nu een klein beetje ingeburgerd in Afrika. Iedere Missionaris vertelt me dat ik nog ziek moet worden, om te acclimatiseeren, zeggen ze. Maar 't wil niet lukken, ze kunnen me niet ziek praten.

Misschien kan ik U het beste idee geven van de omstandigheden, waarin we leven, door een korte beschrijving neer te pennen van land en volk, en ons dagelijksch leven hier.

Nangina, waar ik gevestigd ben, ligt juist op den evenaar, een 20 K.M. ten Noorden van het Victoria Nyanza; meer naar het Noorden nog zijn de grenzen van Oeganda. Het land is zeer rotsachtig; maar toch is alles weelderig begroeid. Een paar handen diepe grond of verweerde rots is voldoende. Het klimaat doet de rest. Ook de heuvels, die zich naar alle kanten verheffen, zijn dicht begroeid. Vroeg in den morgen kunnen we van hieruit den beroemden Elgon-berg zien liggen, met zijn grotten en wouden. Overdag is hij altijd in wolken gehuld.

Onze parochianen zijn verdeeld over vijf stammen. Vier ervan spreken een ongeveer gelijk-luidende taal; eenige woorden en zinswendingen verschillen natuurlijk, maar over het algemeen kunnen ze mekaar wel verstaan. De vijfde stam echter, die een 60 K.M. van onze standplaats verwijderd woont, spreekt een geheel andere taal. Het is opmerkelijk, hoe deze stam, de Wamia geheeten, zich getrokken voelt tot het Katholiek geloof. Hun opperhoofden en ouderlingen hebben aan de Protestanten den toegang tot het land verboden. Ze wenschen alléén het Katholiek geloof. Tot voor korten tijd waren ze berucht als kannibalen, die oude vrouwen en vreemdelingen doodden en verslonden. Door de naburige stammen worden ze als indringers en barbaren beschouwd. En toch was het juist deze stam, die vorig jaar bij het bezoek van Mgr. Brandsma in zijn duizenden opkwam, om hem om een priester te smeeken. Maar er zijn geen priesters om hen te leeren. Hoe schrijnend is de vergelijking: in Europa priesters genoeg, en hoe weinigen bekommeren zich daar om God; hier een ontzettend tekort aan priesters, en duizenden vragen erom!

Het dagelijksch leven van een Missionaris is vol afwisseling. Men onderwijst de catechumenen, die in het laatste stadium van voorbereiding zijn

voor het Doopsel; men examineert bruidspaar-tjes, en zelfs dat is een heel werk, want er trouwen er hier heel wat. Gisterenmorgen zijn er nog zeven paartjes in den echt verbonden. Dan komen de Christenen met geschillen over huwelijkszaken, bruidsschat, enz.; de priester als rechter in hoogste instantie moet beslissen.

Intusschen worden we gewoonlijk nog eenige keeren per week bij een zieke geroepen, soms 10, soms 20, soms 40 K.M. weg, en nog verder. Vlug krijgt het „stalen stoomros” wat te drinken, en we tuffen weg. Op kruispunten staat een Christen te wachten, om ons den weg aan te wijzen.

Ongeveer iedere maand trekken we er op uit om de voorposten te bezoeken, want we moeten voeling houden met het heele district. Deze bezoeken kunnen lang duren, soms 3 dagen, soms een week. Deze safaris, zooals wij ze noemen, zijn het meest aantrekkelijk. Dan pas leeft men het volle leven van den inboorling mee. Men leeft in een inboorlingenhut; voor een groot gedeelte eet men hun voedsel, men praat (als men de taal machtig is) als een inboorling, men gesticuleert als een inboorling. „Hebreeër met de Hebreeën, Griek met de Grieken.” Dan voelt men pas wat het is los te zijn uit de boeien der Europeesche hyper-beschaving. Ik heb tot nog toe maar één keer het geluk gehad op safari te gaan, daar ik de taal nog niet machtig ben. Met de weinige woorden en wendingen, die ik kende, en met gebaren kon ik me echter voldoende verstaanbaar maken.

Het kleurenverschil, wit en zwart, verdwijnt spoedig. In een maand of zoo is men er aan gewoon. Die soort afschrik, waarmee men in Europa een neger beschouwt, bestaat hier niet. Een zwarte kijkt weliswaar op naar een blanke, dien hij in 't bezit denkt van alle macht, wijsheid en wetenschap, en als natuurlijk gevolg kijkt de blanke neer op zijn minderbedeelde broeder; maar wezenlijke afkeer bestaat er niet.

Een gedeelte van mijn morgen wordt in beslag genomen door medischen arbeid, als ik 't zoo hoogdravend mag betitelen. Van alle kanten komen negers aan, met wonden, afschuwelijke, rijksdaalder-groote beenwonden meestal. 't Valt in het begin niet mee, zoo'n werkje, maar neus en oogen raken gauw gewend.

Bloedverwanten en vrienden van onze Missionarissen, die in September a. s. iets mee willen geven naar de Missie, worden verzocht zoo spoedig mogelijk daarvan opgave te doen aan het Missiehuis. Wij kunnen hen dan in verbinding stellen met de nieuwgewijde Priesters.

EEN STADSPAROGHIE IN 'N MISSIELAND

VI.

GISTEREN onder de H. Mis, Jac, hoorde ik een brommend gegons, dat mij een weinig verstrooid deed zijn, maar mij toch geen last bezorgde. Maar toen ik het vandaag weer hoorde, lette ik er even op en

bemerkte ik, dat het de geloovigen waren, die op half luiden toon baden. Nu eens kon ik het goed hooren, en was het als het ruischen van de zee op grooten afstand, dan weer was het nauwelijks merkbaar. Maar onder de Consecratiewerd het voelbaar stil, om met de Opheffing te stijgen als een zwaar choraal van smeekgebeden, een harteroop om zegen van onzen

Eucharistischen God. Zeg, wat was dát mooi! Hoe prachtig deze uiting des geloofs, hoe kinderlijk schoon! Het „Hosanna den Koning“, samengesmolten met „Zoon van David, ontferming“. Gij hadt mij verteld, Jac, dat deze bruine geloofsgenooten aandachtig luisteren naar uwe woorden en godvruchtig tot de H. Sacramenten naderen. Maar hier is meer, veel meer; er is medeleven met het H. Offer, er is een groot en levend geloof in het H. Sacrament.

Na de H. Mis bezocht ik met den kapelaan een catechismusklas, om ook daar weer iets nieuws te aanschouwen. Op de breede open galerij voor de kerk zaten in twee ruime kringen een paar dozijn jongens op den vloer, terwijl een catechist met een rotting in de hand op een bankje tegen den muur op wacht zat. In het midden van elken kring stond een der leerlingen, die luidkeels, als gold het zijn leven, eenige woorden uitschreeuwde, die daarop, zoowat een terts lager, door zijn kring herhaald werden. Daar nu beide kringen onafhankelijk van elkaar schenen te werken, was het een leven van belang. Zoo worden de gebruikelijke gebeden en de kleine catechismus in het geheugen geprent, en wel zoo degelijk, dat de oudste grijsaard ze nog even goed kent als de nieuwste aannemingeling.

Toen wij heel plechtig tusschen de beide kringen doorwandelden, verstomde plotseling het lawaai, waren de jongens in een wip op de knieën met hun voorhoofd op den grond en klonk het met nog grootere kracht: „*San Toosteram, Swami*“, een verbastering

naar het schijnt van onzen christelijken groet; waarop ik deftig: „*Asirvadam*“

moest antwoorden, hetwelk beteekent: Mijn zegen. En de gebeden, en de methode, en de groet moeten afkomstig zijn van den Apostel der Indiën, den H. Franciscus Xaverius, die omtrent 1550 hier het geloof predikte. Ik heb allen eerbied voor zoo'n overlevering, al gaat

zij ook met veel geschreeuw gepaard; te meer zoo, daar het leeren in dit land van nature met veel geluid schijnt verbonden te zijn.

Dit bewees ons een echte ouderwetsche dorpschool, die wij dezen morgen passeerden. Het is een van de weinige scholen in de stad, die nog niet onder staatstoezicht gebracht zijn en daarom nog onvervalscht het ware karakter des volks wedergeven. Het was een huis met een breed afdak, of liever een breed afdak van een huis, overschaduwd door een paar palmboomen, want de school is buitenshuis, en het verwondert mij, dat er menschen zijn, die er naast willen wonen. Maar men gewent aan alles, zelfs aan het geraas van inlandsche jongens, die hun lessen leeren; anders was het onmogelijk voor iemand om het in de nabijheid eener school uit te houden. Verbeeld u eens even, als gij kunt. Hier een dozijn groote jongens, die hun verzen uitbulken; naast dezen een andere troep, die al wat hun keel kan lijden, de steden van een kaart af lezen, hier een dertigtal van de kleinsten, die hun *ana, awena, ina*, het inlandsch alphabet, gillen; genen daar cijferen luid uit het hoofd; een andere partij, de hoogste klas, leest de *poeranas* op een zingenden toon; daar overheert de een den ander zijn les; hier voor de stoep krioelt het met beginners

in de schrijfkunst, die met gekruiste beenen op den grond zitten en de letters van het moeilijke alfabet met de vingers in het zand vormen, terwijl zij elke letter voortdurend hard uitroepen.

In één woord: alles gilt, alles schreeuwt, alles leert overluid, zoo hard als het maar kan; terwijl in het midden van dit oorverdoovend geraas, nu en dan de donderende stem van den inlandschen meester zich verheft en „stilte!” roept.

Wij stonden er een poosje naar te kijken, en toen gebeurde er, ik weet niet wat. Het was, alsof dat gewoel en geschreeuw, die drukte en beweging mij te veel werd. Ik voelde de zon op mijn rug branden en mijn bril besloeg . . . Toen stond de meester op, en werd langer en langer, terwijl de palmboomen zich schenen neer te buigen om hem te begroeten. De jongens lagen op hun knieën met het voorhoofd in het stof, en bogen dieper en dieper, totdat zij bijna op hun hoofd stonden, en allen schreeuwden om het hardst door elkaar: „Swami, Swami-i-i . . .” Toen was er een klik, en ik zag niets meer. Het werd eensklaps stil, . . . doodstil . . .

Ik dacht, dat ik een telefoonbel hoorde; even later werd er luid gepraat, en dat had een weerklink als van een kelder. Toen sprak een zachte stem:

„Drink dit eens, mijnheer.”

Een liefdezuster in het wit, met groote ronde brillen, boog over mij. Ik dronk en weer was ik in het duister. Toen hoorde ik uw stem, Jac, maar gij spraakt met iemand anders:

„Ik heb hem in mijn Telepatische thuis gebracht. 't Was de zon en de warmte! Vlak voor de deur op de Hooigracht aangeland; netjes, hè!”

„Als hij wakker wordt, mankeert hij niets meer”, zeide de andere.

Ik opende de oogen en zag nog juist een witte jas verdwijnen door de glazen deur. Ik richtte mij op, en zat op een rieten stoel in schoon, frisch, helder Holland.

„Drink nog eens”, zeide de zuster. „Zie zoo, nu zijn wij weer beter.”

Toen kwaamt gij de serre binnen en zeide, dat die slechte hoed van Simon Arzt, in Port-Said, mij bijna een zonnesteek had bezorgd. Dat was met jou ook zoo gebeurd, toen gij den eersten keer het Suezkanaal gepasseerd waart. Ik heb dus leergeld betaald en mag nog eens mee, hè! Dank je duizendmaal.

P.S. Het leukste is, dat de pastoor niet schijnt te weten, dat ik twee dagen weg geweest ben. Ook een bof!

EINDE.

(Volgende maand beginnen wij met een nieuw verhaal, getiteld TARKOLAM, waarin de auteur van de STADSPAROCHIE het zware en moeizame missiewerk beschrijft van Pater Venantius Bouchet S.J. in het gebied, dat gewoonlijk de Telegoe Missie werd genoemd. Zooals men weet is een groot gedeelte van dat gebied verleden jaar tot een apart Bisdom verheven onder Mgr. W. Bouter van de Congregatie van Mill Hill.)

De Antilope, de Krokodil en de Olifant.

Op zekeren dag kwam de antilope (dat is een soort hert) aan de rivier, en ze sprak tot den Krokodil: Heer Krokodil, ik ben sterker dan u. Als ik een touw aan uw hals vastmaak en ook aan mijn hals, en wij trekken, u in 't water en ik op den kant van de rivier, dan kunt gij mij niet in 't water trekken.

Toen de Krokodil dit hoorde, lachte hij de kleine antilope uit. Maar die wou er wel om wedden. Zoo gezegd, zoo gedaan. Morgen avond kom ik met 't touw, zei de antilope.

Later kwam de antilope den olifant tegen, en zei: Heer Olifant, ik ben sterker dan u. Als ik een touw aan uw hals vastbind en ook aan mijn hals, en wij trekken, u in 't woud en ik aan den kant van de rivier, dan kunt ge mij het bosch niet in trekken.

Toen de Olifant dit hoorde, lachte hij de kleine antilope uit. Maar die wou er wel om wedden. Zoo gezegd, zoo gedaan. Morgen avond kom ik met 't touw, zei de antilope.

De antilope ging naar huis, en zocht een stevig touw. Den volgenden dag 's avonds, toen het donker was, ging ze naar de rivier, en zei: Heer Krokodil, kom uit 't water, hier ben ik. De antilope deed het touw vast aan zijn nek en zei: Wachten tot ik roep. Toen ging de antilope het bosch in en riep den olifant. Het andere eind van het touw deed ze toen om den nek van den olifant. Toen keerde ze zich om en riep: Heer Krokodil, ik ben klaar, trek maar. Dat zei ze toen ook tegen den olifant.

En de Krokodil en de Olifant begonnen te trekken. En ze trokken en trokken, maar geen van tweeën konden ze de kleine antilope wegtrekken.

Want die was weggelopen. Toen ze eindelijk moe waren, kwam de Krokodil uit het water, en de olifant uit het bosch; en toen zagen ze elkaar, met hetzelfde touw om hun nek. En ze werden rood van kwaadheid, omdat die kleine antilope hen zoo bedrogen had.

(Vrij naar Negersprookjes, door J. Struyf, S. J.)

KINDERHOEKJE

BESTE KINDEREN,

AN de oplossingen van de prijsvraag van April kan ik wel merken, dat jullie Paaschvacantie gehad hebben, en dat het de eerste dagen geen erg mooi weer was. Jullie Heerom Joseph is ook een paar dagen uit geweest, en toen hij thuis kwam, schrok hij van de brieven, die er gekomen waren, Zoo'n berg! Afijn, toen ben ik maar weer aan het werk gegaan, en heb ze allemaal netjes doorgelezen. Er waren 73, eventjes drie en zeventig, goede oplossingen bij. Drie en zeventig neefjes en nichtjes, die meer dan twintig woorden hadden gemaakt uit Roosendaal. Sommigen hadden er niet veel meer dan 20, anderen wel meer dan honderd, ééntje zelfs 239 goede woorden. Die heeft natuurlijk den eersten prijs; het is Josephine Vissia, en ze woont in Roosendaal! Aan allemaal, die over de honderd woorden goed hadden, heb ik nog een aardig prijsje gestuurd, en aan de rest, die er 20 hadden, een mooie prentbriefkaart, zooals ik beloofd had.

Nu moet ik nog een paar briefjes beantwoorden; maar eerst wou ik jullie nog vragen om eens goed te bidden voor het kleine broertje van één van mijn vriendjes, die erg ziek is, en dien zijn ouders en broertjes nog niet willen missen. Allemaal meebidden, dan wordt de kleine man weer gauw beter. Nu de briefjes:

Lena B., 's Bosch. Ik zal voortaan beter oppassen, en je niet meer voor Johan uitschelden, hoor! Gaat het goed met Heerbroer in de Missie, Leen?

„Ik zal in deze Goede Week ook veel bidden voor de Missionarissen en de arme heidenkindertjes, opdat die later ook gelukkig mogen worden.” *Greta S., Klarenbeek.*

Sijtje en Geertje D., Limmen. Geertje mag ook gerust meedoen. 't Zou niets erg zijn, hoor, al had ik de heele week werk; laat allemaal maar meedoen aan ons hoekje.

Mina W., Soest. „Ik ben een nichtje van Monseigneur Wantenaar, die in Basankusu is in de Belgische Congo.”

Nu, dan bid je zeker wel heel veel voor de Congo-Missie!

M(?) v. d. Vl. te Lisse stuurt me zoo'n mooi plaatje, dat ik het gauw eens hier aan alle kinderen zal laten zien. Dank je wel, hoor!

Willem J. te Zwaagdijk. Nee, vent, je mocht de letters maar evenveel keer gebruiken, als ze in 't woord Roosendaal staan. Er zijn er nog meer, die die fout gemaakt hadden. Maar je hebt er toch nog 91 goed.

Antoon B. te Leiden. Gedag aan Vader, Moeder, Treesje en de anderen!

Nellie v. L. te Harmelen. Of ik je echten Heerom ken! Al 7 jaar. Dag Nel.

Liesje T. te A'dam. Is de verkoudheid al over? Alle woordjes had je goed, zeg.

„Ik hoop, Heerom, dat ik een mooi boek zal krijgen, want ik heb drie broertjes en drie zusjes, en er kunnen er al vijf lezen.” *Maria N. te Loon op Zand.*

Hebben jullie het al uit?

„Heerom, nu krijg ik zeker wel 'n boekje met missieverhalen, hè. Daar reken ik tenminste op, want ik heb er vijftig.” *Coba de V., Pijnacker.*
Mispoes!

Deze maand zullen we maar eens geen raadsels oplossen; altijd hetzelfde wordt zoo vervelend. Maar in plaats daarvan vertel ik jullie een mooi verhaaltje van DE ANTILOPE, DE KROKODIL EN DE OLIFANT, dat je op de vorige bladzijde vindt. Beste groetjes aan allemaal.

*Heerom Joseph
Missiehuis.
Roosendaal.*

Mgr. Joannes, Henricus, Gerardus Jansen werd benoemd tot Aartsbisschop van Utrecht. Moge zijn: „Net sizzen mar dwaen", (niet zeggen maar doen) een zegen zijn voor het heele Aartsdiocèes en voor de geheele Nederlandsche Kerkprovincie.

Het wordt er intusschen voor den Uitkijktoren niet gemakkelijker op. Eerst opende de Redacteur een nieuwe rubriek onder den titel van Gemengd Nieuws. Nu vond ik tot mijn grooten schrik in de Mei-aflevering weer een nieuwe rubriek: Congregatie-nieuws. Hier ook dus is het parool voortaan: afblijven.

ceerd door de Propaganda Fide, zijn er 12952 Priesters in de Missie. Dit is zeker een prachtig getal. „Van den opgang der zon tot aan haren ondergang is Mijn Naam groot onder de heidenen, zegt de Heer der heerscharen." Maar: „Wat beteekenen deze onder zoovelen?" (Joh. VI, 9.)

De Katholieke bevolking der Missielanden bedraagt thans 13345373. Van Juni 1926 tot Juni 1927 nam het aantal met 479955 toe. Te oordeelen naar de verslagen der Mill Hill Missies over de laatste twee jaren is in 1928 en 1929 de vooruitgang nog grooter geweest.

AAN DE ABONNÉ'S, DIE DEN NIEUWEN JAARGANG NOG NIET VOLDAAN HEBBEN.

Wij zouden er graag uwe aandacht op vestigen, dat de kwitantie, die u eerdaags zult ontvangen, ter voldoening van uw abonnement op den nieuwen, 41sten jaargang, zal worden aangeboden door VAN GEND EN LOOS. U weigert de kwitantie toch niet; de Annalen zijn toch heusch die één gulden vijf en zestig wel waard; en bovendien doet U er toch zoo'n goed werk mee.

We hebben nog verschillende plannen, om de Annalen nog mooier te maken, en nog meer interessant. U zult er vast geen spijt van hebben.

Dan maar met een wijschen zwaai naar het land van Ghandi en zijn zoutmakers: Britsch Indië. Onze Congregatie heeft hier twee Missies, een in het Nellore-district in het Zuiden; en een in het Noorden in Kafiristan en Kashmir. De Katholieke Missionarissen hebben onder het Engelsche bewind een tamelijk groote vrijheid van handelen. Terecht wordt, als een gevolg van de tegenwoordige nationalistische stroomingen, de toekomst met zorg tegemoet gezien. Een gebedje voor de honderden Missionarissen, en de miljoenen inwoners van Indië is wel op zijn plaats in deze bange tijden.

Volgens de nieuwe officieele statistieken, gepubli-

Mogen we deze maand nog eens speciaal de aandacht vestigen op de maand-intentie van het St. Petrus Liefdewerk tot opleiding van inlandsche Priesters in de Missiegebieden? In de maand Juni wordt van de leden een speciaal gebedje gevraagd voor al de seminaries, die door S. P. L. onderhouden worden. Denk aan de volle aflaten, te verdienen op 19 Juni, H. Sacramentsdag en 29 Juni, H.H. Petrus en Paulus.

„Wij mogen de Missie niet langer als het stiefkind onzer offervaardigheid behandelen, maar integendeel als de eerstgeborene in onze wereld-familie."

Mgr. Dr. Alph. Ariens.

HET PAUSELIJK LIEFDEWERK VAN DEN H. APOSTEL PETRUS

tot opleiding van Inlandsche Priesters in de Missielanden beveelt aan als intentie voor de maand
JUNI 1930: dat God de seminaries door S. P. L. onderhouden, zegene.

Overal — niet het minst in de missies — is het noodig dat de H. Kerk goede priesters aankweekt. Daarom is het bouwen van nieuwe seminaries een noodzakelijkheid, maar ook een zware last voor vele missies. Daarenboven is het een harde taak onbeschaafde menschen tot goede christenen en aan weinig tucht gewende jongens tot goede priesters om te vormen. S. P. L. kan daarvoor gelukkig heel veel doen met gebed en aalmoes. Opdat dit werk den gewenschten uitslag vinde moeten wij daartoe Gods bijzondere hulp veelvuldig afsmeeken.